

En förare över klättringen på

# Välaberget



Erik Kuiper

v. 1.0.1

2011-09-05

## Inledning

Denna förare är sammanställd av material från Sverigeföraren kompletterat med egna bilder. Mycket av materialet kommer ursprungligen från förare av Fredrik Olofsson och Alexander Rydén. Senaste information om Välaberget bör finnas på Sverigeföraren <http://www.sverigeforaren.se/index.php/Välaberget>.

/Erik Kuiper (forarerik@gmail.com)

## Allmänt

Välkommen till Åredalens finaste klätterklippa. Välaberget är en klätterklippa på fjället Vällistes skogsbeklädda nordöstsluttning. Huvuddelen av klippan är öst-sydöstvärd och här bedrivs klättring med en skön utsikt över böljande fjäll och vidder. Det har klättrats länge på denna klippa och troligen är Gillis Billing och Göran Stenberg några av de första att klättra lite mer seriöst här under 1960 och 1970-talet (tidigaste kända klättring av Välaberget skedde redan under trettiotalet).

Vid foten av Välaberget finns en gästbok, skriv gärna, boken fungerar som ett forum för de klättrare som är aktiva i området. Här kan man läsa om det senaste som gäller för just Välaberget. Lokal klubb är Åredalens Klätterklubb.

## Karaktär

Klättringen på denna lilla klippa är av utmärkt kvalitet och kännetecknas främst av småstegsklättring på mycket god friktion. Klippan genomkorsas även av en hel del spricksystem, både stora och små. Klippan är ungefär femton meter hög i snitt och ungefär hundra meter bred. Det finns i runda slängar ett trettiotal leder i varierande svårighetsgrad. Toppen av klippan nås lätt med en stig på klippans vänstersida.

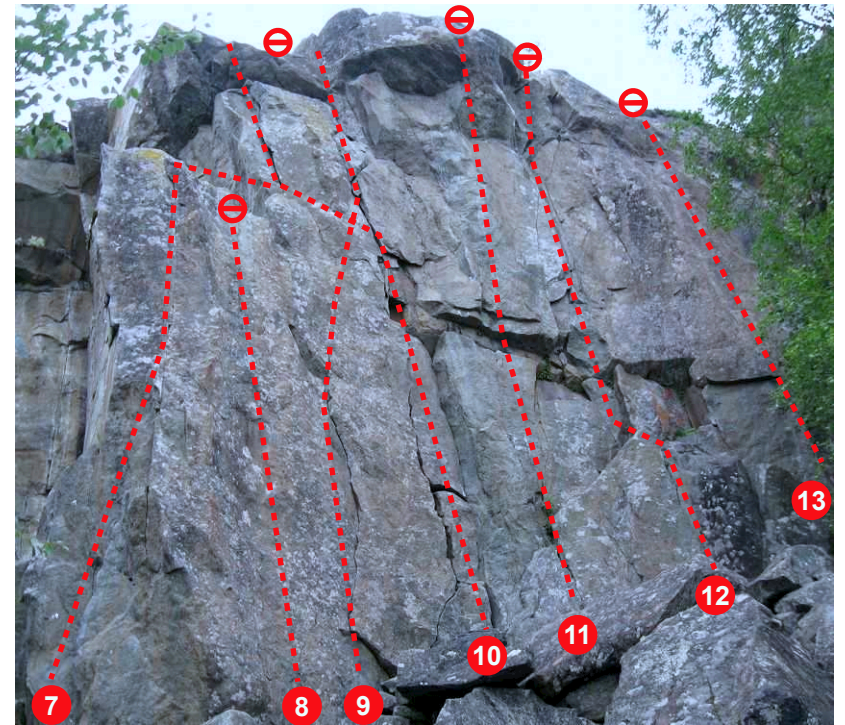
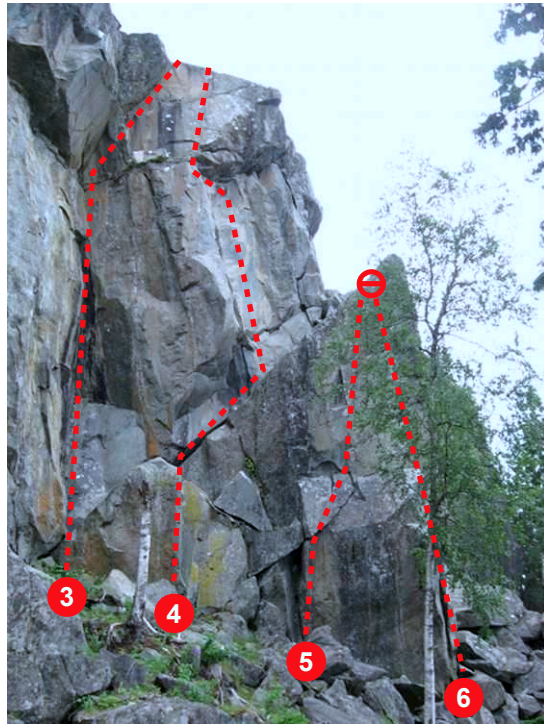
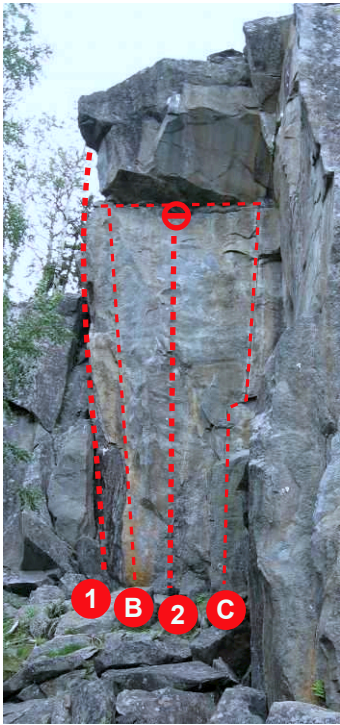
De flesta toppankare består av två vanliga hängare vilket gör att de kräver egen utrustning om man skall topprepsklättra eller fira från dem. Ett par ankare består av två kembultar och går att fira från utan egen utrustning.

## Vägbeskrivning

Sväng av från E14 i Undersåker mot Vålådalen. Passera Indalsälven och Henån. I slutet av den branta uppførsbacken efter Henån finns en p-plats på höger sida: Här står numera också en mobilmast. Följ kryssleden över kalhygget mot Välliste och tag in på en stig åt höger efter ungefär 1 km. Följ den vältrampade stigen till berget. Det tar ca 15 minuter att gå från parkeringen till klippan.

Parkeringen: N 63,2992, E 13,2256

Klippan: N 63,2937, E 13,2162



**1 Meganöten** **5** **12m**  
trad.

Följ diedret upp till hyllan, sedan höger och avslutas något överhängande. Variant till höger. Klättra layback på det utstickande hörnet. Grad 6 och svårsåkrat.

**2 Grekisk sallad \*\*** **8**  
Marcus Hernegård (2010) sport, 4bb

Går mitt på väggen mellan två aidlinjer. Startar vid en svag aräteformation som sträcker sig ca 3 bultar upp. Därefter rakt upp på vassa crimpar mot ankaret under taket. Regnsäker.

**3 Puhs hörna \*\*** **7** **13m**  
trad.

Överhängade diedret rakt upp. Tung och tämligen teknisk led, något runout 2/3 upp. Går att leda med kamkilar och wirekilar, vilket har gjorts många gånger. Rensning och första kända klättring av Pierre Olsson 1993.

**4 Vit november \*\*\*** **7** **12m**  
Pierre Olsson (2001) sport, 4bb

En av de finaste bultade lederna på berget. Tidigare en aidlinje.

**5 Bulten** **6-** **8m**  
topprep

Kort, brant och välsopad.

**6 Ända in i Kaklet \*\*\*** **6**  
Filip Arvidsson, Alexander Rydén (2010) sport, 4bb

Gemensam start med *Siluettleden*, men drar sig istället ut på vänstra väggen.

**7 Siluettleden** **6-** **15m**  
trad.

Börja ute på hörnet, klättra några layback moves upp till ett något löst block. Klättra över på högra väggen och följ den lilla sprickan rakt upp, sen vidare upp via *Billingslingan* till toppen.

**8 Förbjuden kant \*** **6** **9m**  
sport, 4bb

Småstegsklättring rakt upp utan att använda kanten. Vill man använda kanten så gör man givetvis det, graden är då 6-. Leden är också mycket fin på detta vis.

**9 Björnen** **5+** **13m**  
trad.

Layback via flaksprickan. Vid hyllan tar man de högra sprickorna upp till toppen.

**10 Billingslingan \*\*** **4** **13m**  
trad.

Bra nybörjarled. Följ de parallella sprickorna, ställ dig på listan mitt på väggen och gå till vänster. Vidare rakt upp på hörnet.

**11 Främlingslegionen \*\*** **7-** **12m**  
mix, 4bb

Säkra i tvärsprickan med en 4 cm kamkil. Sedan rakt upp på små grepp via 4 bb mot det stora taket vid toppen. Taket klättras med dragning åt höger via ett incutgrepp för högerhanden i taket.

**12 Teknisk linje \*\*** **6-** **11m**  
sport, 4bb

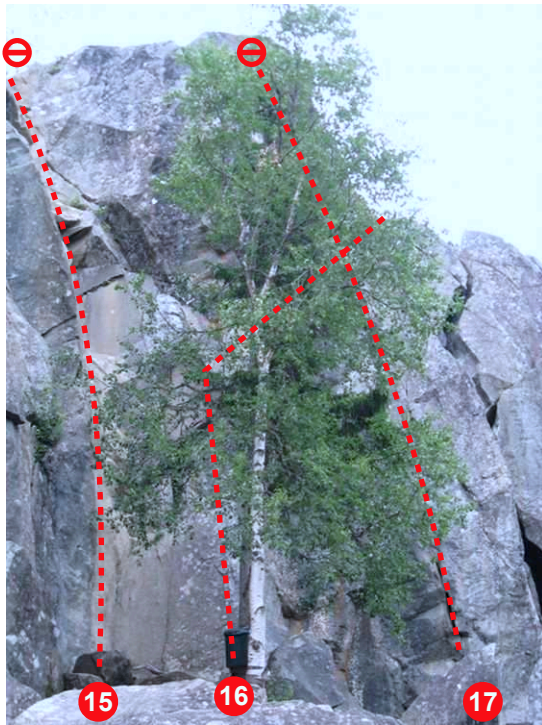
Klättra rakt upp med utsteg till höger eller vänster om taket. Går också dela upp leden med en på var sida om det svagt utstickande hörnet mitt på leden, grad 6.

**13 Eliassons svarta fläck \*** **6** **9m**  
sport, 4bb

Insteg i sprickan, lägg en kamsäkring i tvärsprickan om du känner dig osäker. Följ diedret rakt upp, gå sedan lite höger och uppför svaplattan till toppen.

**14 Hylands hörna** **6-** **9m**  
topprep

Aräten precis till höger om *Eliassons svarta fläck*. Klättra på aräten hela vägen upp. Teknisk led.



**15 Korphörnet** **4+** **11m**  
trad.

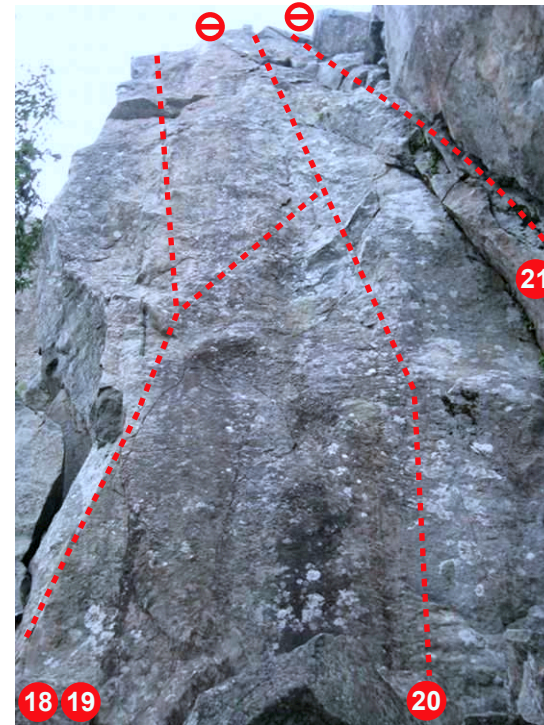
Går helt inne i hörnet. Bra nybörjarled, dock något grusig och svårare än man kanske tror.

**16 Korpleden** **5** **16m**  
mix, 2bb

Insteg några meter till höger om *Korphörnet*. Klättra i sprickan och upp till stor hylla åt höger, gå ut runt hörnet och rakt upp. Sista halvan klättrar man via de sista bultarna på *Ren o Fin*. Vill man toppa görs det lämpligen i ankaret till *Ledknäckarn*.

**17 Ledknäckarn \*\*** **7** **16m**  
Pierre Olsson (1992)  
mix, 1bb 1pt

Börja leden nedanför det stora blocket, håll i blockets högra kant och klättra upp tills du står på själva spetsen. Placera en stor wirekil så högt du kan, jamma foten i sprickan och gå på rakt upp. Högerhanden greppar ute på arēten till höger, säkra i den smala sprickan (gul Alien/gul C3) sedan med dragning åt vänster upp till stor hylla med en fixpitong, greppa höger-arēten med högerhanden, kör rakt upp förbi borrult till ankare. Håll dej till vänster om arēten hela tiden, gå inte ut till leden *Ren o Fin*. *Ledknäckarn* är en helt oberoende linje. Leden är nu upprustad med ny borrult och en ny pitong.



**18 Ren o fin \*\*** **6** **16m**  
sport, 6bb

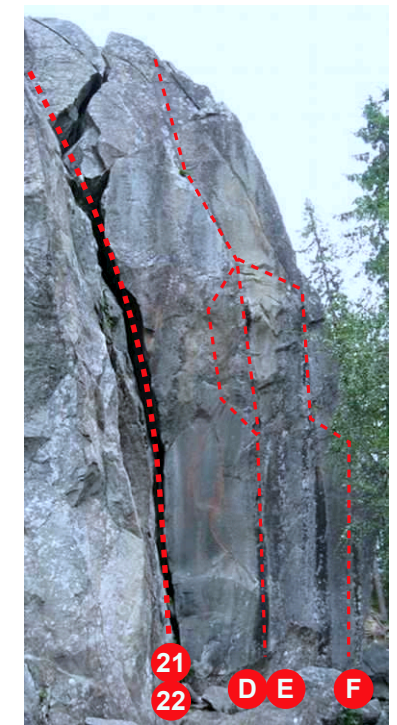
Börja på hörnet och runda det åt höger. Klättra rakt upp med krux på ledens brantaste parti. Lättare sedan.

**19 Stenbergs led** **5+** **17m**  
mix, 4bb

Samma insteg som *Ren o fin*. Sedan går leden i princip mellan *Ren o fin* och *Skoterleden*. En kombinationsled av *Ren o fin* och *Skoterleden* skulle man kunna säga.

**20 Skoterleden \*\*** **6-** **17m**  
mix, 4bb

Första halva leden är borrultad sedan tradsäkrad med mycket fina lägen. Lite knepigt insteg snett åt vänster sedan rakt upp.



**21 Kaminen** **5+** **17m**  
trad.

Följ kaminen, klättra utanför på pelaren eller i kaminen. Går också att laybacka hela sprickan. Fin Yosemite träning!

**20 Klastrofobi** **5-** **22m**  
trad.

Samma insteg som *Kaminen* men fortsatt in i kaminens mörker. Säkra i taket. Snart återkommer ljuset på andra sidan berget. Klättra över taket och laybackklättra utsteget. Varning för repdrag. Inget för den som lider av cellskräck! OBS, soloklättras oftast.

## Aidleder

Att Aidklättring är en betydande del av Vålaberget märks tydligt då det finns ungefär 10 leder som klättrats i denna stil. De flesta etablerade under 1990-talet. Den så kallade "Stora Stenen" är ett stort stenblock nedanför huvudväggen, där det är tillåtet att bedriva träning (dvs med topprep om man vill) för aidklättring på tre etablerade aidleder. Det finns även en samling aidleder på huvudväggen (från C2 till A4+) dessa klättras utan topprep, endast på lead för att förhindra onödigt slitage. Var vänlig och respektera detta! De flesta aidleder är klättraren Pierre Olssons verk.

**A Halvan** **A1** **6m**  
aid  
Okänd förstabestigare och troligen friklättrad. Diedret rakt upp. Några Skyhoks och rurps. *Halvan* går bakom det stora döda trädet 8 meter till vänster om *Captain Hook*.

**B Captain Hook** **A4** **17m**  
aid  
Pierre Olsson (1999)  
Många hooklägen samt beaks och ett par copperheads.

**C Nostradamus** **A2** **17m**  
aid  
Pierre Olsson (1997)  
Leden följer den mycket tunna sprickan till vänster om leden *Puhs hörna*. Säkra inte i hörnet! Det är en friled! Efter den tunna sprickan gå direkt ut på travers till vänster under överhänget, något "rutten" klippa. Leden har två 8mm-Petzlbultar utan hängare, ta med egna. Exakt ledbeskrivning finns i brevlådan vid Vålaberget.

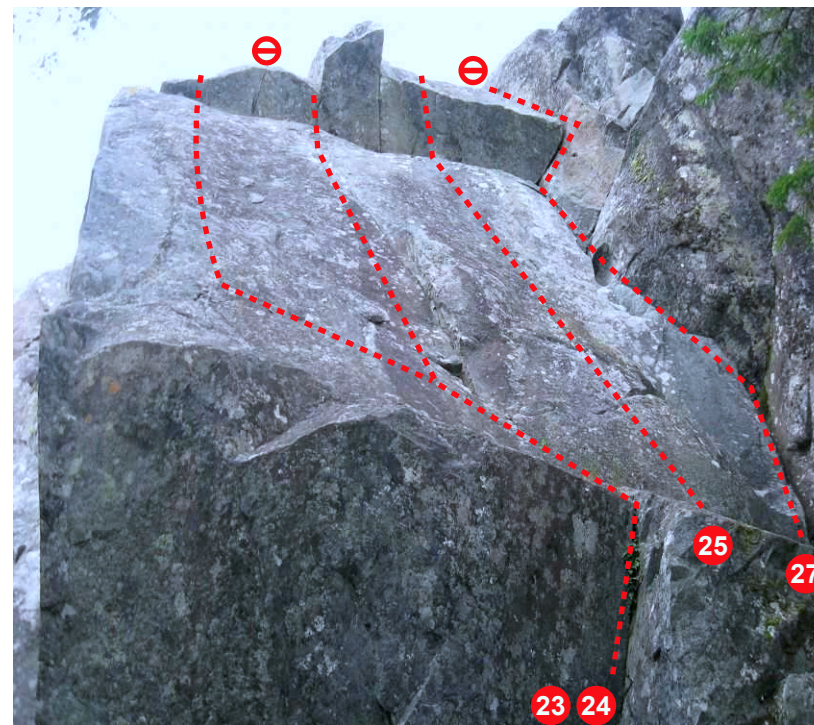
**D Svart september** **A2+/C3** **18m**  
aid  
Pierre Olsson (1997)  
Rakt upp mot två 6mm-bultar utan hängare. Sedan via beaks och hooks mot två andra 6mm-bultar, även de utan hängare. Spricka mot toppen, samma utsteg som "Triss". Exakt ledbeskrivning finns i brevlådan vid Vålaberget.

**E Variant** **A4+** **18m**  
aid  
Pierre Olsson (1997)  
Samma start som *Svart september*. Efter andra 6mm-bulten, gå rakt upp till hooktraversen på *Triss*. Överhängande och många copperheads.

**F Triss** **A3/C3+** **20m**  
aid  
Pierre Olsson, Tomas Leitner (1994)  
Start vid den hemgjorda borrbulnen ute vid den tydliga aréten. Rakt upp i den tunna sprickan, sedan över till vänster och upp i nästa tunna spricka. Skyhook travers till vänster och slutligen upp i nästa diagonala spricka (samma spricka som *Svart september*). Leden har två 8mm-Petzlbultar utan hängare. Ta med egna. Exakt ledbeskrivning finns i brevlådan vid Vålaberget.  
Historia: Förstabestigningen gjordes med en borrad BAT-Hook i starten, sedan helt naturlig, A4+ var graden då, nu borrad för att undvika markfall på en otroligt fin led som annars knappast skulle repeteras

**G Copernicus** **A4** **10m**  
aid  
Pierre Olsson (1999)  
Leden går upp för den svagt överhängande väggen till höger om frileden *Okänd*. Insteget från svaplattan. Följ tunn spricka rakt upp i 2m fortsätt i den andra sprickan och avsluta med en skyhook. Fritt till toppen. Exakt ledbeskrivning finns i brevlådan vid Vålaberget.

**H A5** **A4+** **10m**  
aid  
Pierre Olsson (1998)  
Leden startar 2m till höger om *Copernicus*. Fix pin i starten, i det lilla taket. Dragning åt höger sen rakt upp på beaks och rurps och hooks. En led med kassa säkringar och stor skaderisk. Leden är inte utritad på bilderna.



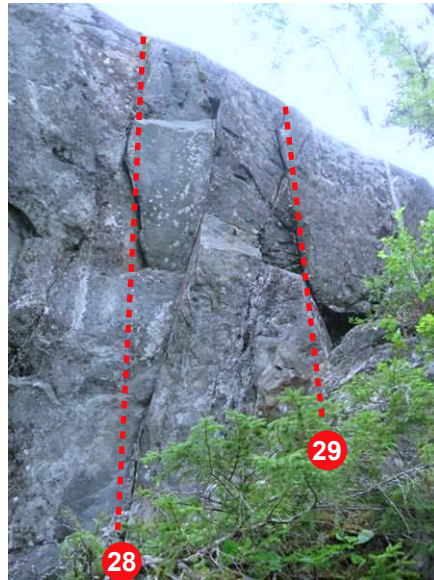
**23 Okänd** **6-** **13m**  
sport, 6bb  
Numera helbultad med samma insteg som *Röd oktober*.

**22 Röd oktober \*\*** **6+** **14m**  
mix, 4bb  
Insteget är precis till höger om den överhängande väggen, i det lilla hörnet. Klättra upp i hörnet (aningen överhängande), mantla upp och följ den tunna sprickan omedelbart till vänster om näsan och sedan rakt över taket. Taket säkras med liten kam/kil.

**25 Atomvinter \*\*** **7+** **11m**  
sport, 4bb  
Rakt upp på små lister till taket, låt bli stora sprickan till höger. Taket är cruxet. Flera varianter finns.

**26 Atomvinter, variant** **5** **12m**  
mix  
Vill du inte göra originalutsteget, klättra ut åt höger och laybacka upp för den stora sprickan, fint.

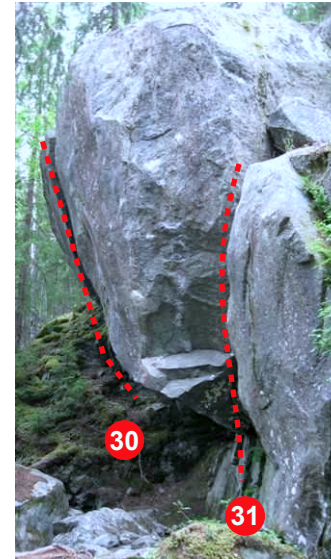
**27 Okänd** **4+** **12m**  
trad.  
Starta i hörnet, följ den vassa stenkanten. Avslutas med att antingen traversera vänster under taket ända bort till *Röd oktober*, rakt upp i den stora sprickan (Camalot 6), eller bara snett ut till höger på goda grepp.



- 28 Johans lösa** **5+** **9m**  
 trad.  
 Klättra upp för det uppspruckna överhängande partiet.
- 29 Mickes regndans** **5-** **9m**  
 trad.  
 Klättra över taket och följ sprickan upp.

## Nedre väggen

Nedre väggen ligger lite till vänster om och nedanför huvudväggen.

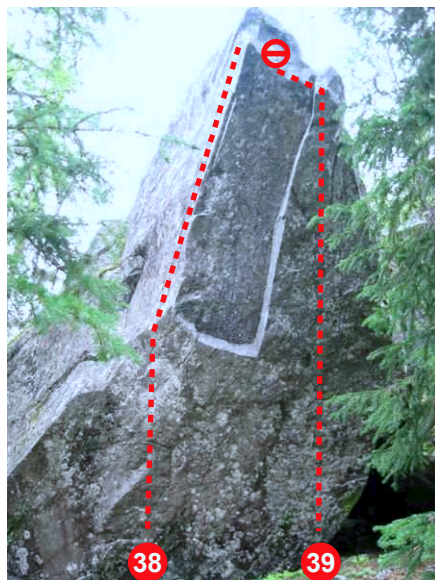


- 30 Joshua \*\*\*** **8-/8** **9m**  
 trad.  
 Josef Nyström (2005)  
 Mats Olofsson (1997)?  
 Den mycket branta breda sprickan som klyver väggen till vänster. Mest hand- och knyttnävsjam. Tag förutom standardstorlekar med två Camalot #4, eller en Camalot #5 och en Camalot #4 för denna led.
- 31 Blå ål** **7-** **6m**  
 trad.  
 Alexander Rydén (2007)  
 Klättra den sneda stora sprickan. Tag med en Camalot #5 eller en crashpadd.
- 32 Sekundära Diftonger \*\*** **7A**  
 boulder  
 Alexander Rydén 2009  
 Sitstart, sedan upp längs med aräten till starten på *Lille Skutt*.
- 33 Lille Skutt \*\*\*** **6-** **9m**  
 trad.  
 Pierre Olsson (1990)  
 Hoppstart, gå sen rakt mot taket. 2 kamsåkringar i tvärsprickorna under taket.
- 34 Lillefjant** **7B**  
 boulder  
 Alexander Rydén (2008)  
 Sittstart på *Lille Skutt*. Startgrepp har gått sönder lite. Ståstart på problemet heter *Tåskutt* 6B+.
- 35 Öppet projekt?** boulder
- 36 Donkey Kong** **6B+** **3m**  
 boulder  
 Alexander Rydén (2007)  
 Etableringstart på små crimps
- 37 Alexis \*\*\*** **6C** **2m**  
 boulder  
 Josef Nyström, Micke Andersson (2006)  
 Etableringstart på sloopers. Sedan ett ryck upp till kanten. Lite trixig.

## Överhänget vid stigen

Blocket ligger nedanför huvudväggen mot skogen. Det nås lättast genom att vika av till vänster från stigen strax innan huvudväggen.

- 38 Janssons Frestelse \*\*** **8/8+**  
Alexander Rydén (2010)  
Powerklättring och dyno. sport, 2bb
- 39 Råkyoga \*\*\*** **8-**  
Alexander Rydén (2010)  
Explosiv och dynamisk powerklättring. sport, 2bb
- 40 Christian \*\*\*** **6B+**  
Alexander Rydén (2007)  
Startar på baksidan stora stenen. Sittstart. Mycket fin. boulder



## Bouldering

Det finns stor möjlighet till fin bouldering på block och småväggar kring Vålaberget. Ett flertal etablerade problem finns uppsatta.

### Stora Stenen

- |  |                       |   |                       |
|--|-----------------------|---|-----------------------|
| <b>Traversen i skogen ***</b><br>Fin hangeltravers på stenen bredvid stora stenen. | <b>6B+</b><br>boulder | <b>Elefanthopp</b><br>Alexander Rydén (2009)<br>Ståstart.   | <b>7A+</b><br>boulder |
| <b>Josef ***</b><br>Josef Nyström  | <b>6C+</b><br>boulder | <b>Överkörd av en pansarvagn 7B+</b><br>Alexander Rydén (2011)<br>Sittstart på <i>Elefanthopp</i> . | boulder               |
| <b>? **</b><br>Travers längs med den diagonala sprickan på stora stenen.           | <b>6A+</b><br>boulder |   |                       |

### Lilla boulderväggen

- |   |                      |  |                      |
|---|----------------------|--|----------------------|
| <b>Arëten **</b><br>Christian (2007)<br>Boulder                               | <b>5B</b><br>boulder | <b>Streeba *</b><br>Alexander Rydén (2007)<br>Travers längs hela blocket | <b>5C</b><br>boulder |
| <b>Conny Kanonkula **</b><br>Christian (2007)<br>Dyno från stora underclings. | <b>6A</b><br>boulder |  |                      |